

PAS op de plaats...en nu?

VMR 28 juni 2017

Marieke Kaajan

Gevolgen van de PAS-uitspraken in het 'interbellum'

1. Uitspraken ABRvS;
2. Consequenties voor de praktijk
 1. Mogelijkheden initiatiefnemers;
 2. Mogelijkheden bevoegd gezag;
 3. Mogelijkheden derde-belanghebbenden;
 4. Verleende vergunningen en lopende procedures.

PAS op de plaats...en nu?

VMR 28 juni 2017

Marieke Kaajan

Gevolgen van de PAS-uitspraken in het 'interbellum'

1. Uitspraken ABRvS;
2. Consequenties voor de praktijk
 1. Mogelijkheden initiatiefnemers;
 2. Mogelijkheden bevoegd gezag;
 3. Mogelijkheden derde-belanghebbenden;
 4. Verleende vergunningen en lopende procedures.

Uitspraken ABRvS: nr. 1259 - 1

1. Prejudiciële procedure leidt niet automatisch tot het treffen van een voorlopige voorziening; toets is of sprake is van onomkeerbare gevolgen;
2. Geen aanleiding voor vovo want:
 - PAS lijkt op voorhand geen ongeschikt instrument;
 - Aan het PAS is een passende beoordeling ten grondslag gelegd, die qua systematiek lijkt te voldoen;
 - Het is waarschijnlijk dat de geconstateerde gebreken zodanig kunnen worden hersteld dat het PAS ongewijzigd of in gewijzigde vorm doorgang kan vinden;
 - In het systeem is een buffer ingebouwd en het is niet aannemelijk dat tot 1 juli 2018 (eerste helft van het PAS) door uitgifte van depositie- en ontwikkelingsruimte onomkeerbare gevolgen zullen optreden.

Uitspraken ABRvS: nr. 1259 - 2

MAAR:

Oordeel ABRvS kan anders uitvallen indien:

- Depositieruimte in het PAS wordt verhoogd;
- De uitzondering op het verbod tot externe saldering wordt toegestaan;
- Niet wordt doorgedaan met de uitvoering van de herstelmaatregelen die in het PAS zijn voorzien.

NB: Indien op 1 juli 2018 geen uitspraak is gedaan zal, indien een vovo wordt ingediend, "worden bezien of er alsdan aanleiding bestaat tot het treffen van een maatregel". Daarbij zal een eventuele reactie van EZ en IenM op de geconstateerde gebreken worden betrokken.

Uitspraken ABRvS: nr. 1260

Ook bij het weiden en bemesten geen aanleiding voor het treffen van een vovo, want:

- De deposities van het weiden van vee en het bemesten van gronden zijn betrokken in de uitgangssituatie (2014) van de passende beoordeling van het PAS;
- Niet aannemelijk dat de stikstofdeposities waarmee in de uitgangssituatie rekening is gehouden, 'uitgaande van de bron- en herstelmaatregelen', onomkeerbare gevolgen zal hebben;
- Als door intensivering of toename van weiden / bemesten lokaal een verslechtering dreigt, dient het bevoegd gezag op grond van art. 2.4 Wnb een verplichting op te leggen;
- Belanghebbenden kunnen daartoe een verzoek bij het bevoegd gezag indienen.

Maar....

- Hoe staat vast dat de buffer voldoende is?
- Hoe heeft ABRvS de zekerheid dat alle activiteiten m.b.t. het weiden en bemesten op juiste wijze in de passende beoordeling van het PAS zijn opgenomen?
- In de afweging van de ABRvS lijkt besloten te liggen dat de beoogde maatregelen hun effect hebben. Maar was dat niet juist een van de twijfelpunten van de ABRvS?

Consequenties voor de praktijk - 1

- Wnb verplicht om AERIUS te gebruiken, maar niet om een beroep te doen op ontwikkelingsruimte of depositieruimte;
- Initiatiefnemers
 - Vergunning zonder ontwikkelings- en depositieruimte aanvragen. Is dit werkbaar?
 - PAS-vergunning aanvragen; maar hoe om te gaan met de onzekere uitkomst van de prejudiciële procedure?
- Bevoegd gezag
 - PAS-vergunning verlenen; mogelijkheid dat deze vergunning – vanwege strijd met Europees recht – op een later moment moet worden ingetrokken. Dan schadeplichtig?
 - PAS-beleid aanpassen: (i) geen segment 2-ontwikkelingsruimte meer uitgeven → praktijk op slot; (ii) slechts tijdelijke vergunningen verlenen → ook onwenselijk voor de praktijk;
 - Hoe om te gaan met verzoeken ex. 2.4 Wnb?

Consequenties voor de praktijk - 2

- Derde-belanghebbenden:
 - Verzoeken tot toepassing van art. 2.4 Wnb / 5.4, lid 1, of 2, Wnb → maar zal dit in de praktijk het beoogde effect hebben (afwegingsruimte bevoegd gezag)?
 - Opnieuw verzoek vovo indien blijkt dat de PAS-maatregelen niet (volledig) worden uitgevoerd, of niet het beoogde effect hebben;
 - Opkomen tegen nieuwe PAS-vergunningen?
- Verleende vergunningen:
 - Zijn rechtmatig totdat het tegendeel is bewezen;
 - Hoe om te gaan met PAS-vergunningen die onherroepelijk zijn geworden?
 - Eventueel hier ook een verzoek ex art. 2.4 Wnb mogelijk? Of wellicht toepassing van art. 5.4, lid 1 of 2, Wnb?
- Lopende procedures:
 - Aanhouden of met tussenuitspraken alvast de niet PAS-beroepsgronden afdoen?

Uitspraken ABRvS: nr. 1259 - 1

1. Prejudiciële procedure leidt niet automatisch tot het treffen van een voorlopige voorziening; toets is of sprake is van onomkeerbare gevolgen;
2. Geen aanleiding voor vovo want:
 - PAS lijkt op voorhand geen ongeschikt instrument;
 - Aan het PAS is een passende beoordeling ten grondslag gelegd, die qua systematiek lijkt te voldoen;
 - Het is waarschijnlijk dat de geconstateerde gebreken zodanig kunnen worden hersteld dat het PAS ongewijzigd of in gewijzigde vorm doorgang kan vinden;
 - In het systeem is een buffer ingebouwd en het is niet aannemelijk dat tot 1 juli 2018 (eerste helft van het PAS) door uitgifte van depositie- en ontwikkelingsruimte onomkeerbare gevolgen zullen optreden.

Uitspraken ABRvS: nr. 1259 - 2

MAAR:

Oordeel ABRvS kan anders uitvallen indien:

- Depositieruimte in het PAS wordt verhoogd;
- De uitzondering op het verbod tot externe saldering wordt toegestaan;
- Niet wordt doorgedaan met de uitvoering van de herstelmaatregelen die in het PAS zijn voorzien.

NB: Indien op 1 juli 2018 geen uitspraak is gedaan zal, indien een vovo wordt ingediend, "worden bezien of er alsdan aanleiding bestaat tot het treffen van een maatregel". Daarbij zal een eventuele reactie van EZ en IenM op de geconstateerde gebreken worden betrokken.

Uitspraken ABRvS: nr. 1260

Ook bij het weiden en bemesten geen aanleiding voor het treffen van een vovo, want:

- De deposities van het weiden van vee en het bemesten van gronden zijn betrokken in de uitgangssituatie (2014) van de passende beoordeling van het PAS;
- Niet aannemelijk dat de stikstofdeposities waarmee in de uitgangssituatie rekening is gehouden, 'uitgaande van de bron- en herstelmaatregelen', onomkeerbare gevolgen zal hebben;
- Als door intensivering of toename van weiden / bemesten lokaal een verslechtering dreigt, dient het bevoegd gezag op grond van art. 2.4 Wnb een verplichting op te leggen;
- Belanghebbenden kunnen daartoe een verzoek bij het bevoegd gezag indienen.

Maar....

- Hoe staat vast dat de buffer voldoende is?
- Hoe heeft ABRvS de zekerheid dat alle activiteiten m.b.t. het weiden en bemesten op juiste wijze in de passende beoordeling van het PAS zijn opgenomen?
- In de afweging van de ABRvS lijkt besloten te liggen dat de beoogde maatregelen hun effect hebben. Maar was dat niet juist een van de twijfelpunten van de ABRvS?

Consequenties voor de praktijk - 1

- Wnb verplicht om AERIUS te gebruiken, maar niet om een beroep te doen op ontwikkelingsruimte of depositieruimte;
- Initiatiefnemers
 - Vergunning zonder ontwikkelings- en depositieruimte aanvragen. Is dit werkbaar?
 - PAS-vergunning aanvragen; maar hoe om te gaan met de onzekere uitkomst van de prejudiciële procedure?
- Bevoegd gezag
 - PAS-vergunning verlenen; mogelijkheid dat deze vergunning – vanwege strijd met Europees recht – op een later moment moet worden ingetrokken. Dan schadelijktig?
 - PAS-beleid aanpassen: (i) geen segment 2-ontwikkelingsruimte meer uitgeven → praktijk op slot; (ii) slechts tijdelijke vergunningen verlenen → ook onwenselijk voor de praktijk;
 - Hoe om te gaan met verzoeken ex. 2.4 Wnb?

Consequenties voor de praktijk - 2

- Derde-belanghebbenden:
 - Verzoeken tot toepassing van art. 2.4 Wnb / 5.4, lid 1, of 2, Wnb → maar zal dit in de praktijk het beoogde effect hebben (afwegingsruimte bevoegd gezag)?
 - Opnieuw verzoek vovo indien blijkt dat de PAS-maatregelen niet (volledig) worden uitgevoerd, of niet het beoogde effect hebben;
 - Opkomen tegen nieuwe PAS-vergunningen?
- Verleende vergunningen:
 - Zijn rechtmatig totdat het tegendeel is bewezen;
 - Hoe om te gaan met PAS-vergunningen die onherroepelijk zijn geworden?
 - Eventueel hier ook een verzoek ex art. 2.4 Wnb mogelijk? Of wellicht toepassing van art. 5.4, lid 1 of 2, Wnb?
- Lopende procedures:
 - Aanhouden of met tussenuitspraken alvast de niet PAS-beroepsgronden afdoen?